
Sentralstyret Sakspapir

Møtedato 09.12.2016-10.12.2016
Ansvarlig Arbeidsutvalget
Saksnummer SST3 06.12-16/17
Gjelder NSOs statsbudsjettprioriteringer for 2018

---

1 NSOS STATSBUDSJETTPRIORITERINGER FOR 2018

2 FORMÅL

3 Vedta statsbudsjett prioriteringer for Norsk studentorganisasjon (NSO) til statsbudsjettet for 2018.

4 SAKSPRESENTASJON

5 NSOs sentralstyre (SST) vedtar statsbudsjettprioriteringene som angitt i vedtektenes § 5.3.

6 Hvordan blir et statsbudsjett til?

7 Det er Stortinget som vedtar statsbudsjett etter forslag fra regjeringen. Arbeidet med
8 statsbudsjettet starter om lag ett år i forveien. Regjeringen fastsetter hovedlinjene i budsjettet på
9 budsjettkonferansen i mars. Når budsjettet er lagt frem i oktober er det først finanskomiteen og
10 deretter fagkomiteene som innstiller før debatt og vedtak i Stortinget.

11 NSO presenterer sine innspill i forkant av konferansen i mars. Derfor vedtar sentralstyret
12 prioriteringer på siste møte før jul.

13 Forholdet mellom statsbudsjettprioriteringene og handlingsplanen

14 På bakgrunn av hvordan regjering og storting arbeider med statsbudsjettet, er det ikke mulig for
15 landsmøtet å si noe om hva som skal være statsbudsjettprioriteringene. En vil da enten være for
16 tidlig ute ved at en setter prioriteringer før en vet hva som ble vedtatt i forrige budsjett, eller for sent
17 ute til at en har en realistisk mulighet til å få gjennomslag. Derfor er det sentralstyret som vedtar
18 statsbudsjettprioriteringene etter innstilling fra arbeidsutvalget (AU).

19 For å gi medlemmene mulighet til å informere om hvilke saker som er mest aktuelle lokalt har
20 lederne fått anledning til å gi sentralstyret sine innspill på ledersamling (under høstkonferansen).
21 Dette er da blant den bakgrunnsinformasjonen som sentralstyret har som grunnlag for å ta sin
22 beslutning om de nasjonale prioriteringene.

23 AU vil i dette saksfremlegget presentere hva handlingsplanen sier om de aktuelle sakene for
24 inneværende periode, men dette vil da kun gjelde for deler av tiden som kommende
25 statsbudsjettprioriteringer vil ligge til grunn. Dette sier inneværende års handlingsplan om
26 statsbudsjett:

27 *Handlingsplanen fungerer i sammenheng med statsbudsjettprioriteringer (2017 og 2018) og*
28 *valgprioriteringer (2017) vedtatt av sentralstyret.*

29 *NSOs hovedprioriteringer:*

- 30 • *Studiefinansieringen skal økes og knyttes til 1,5 G, og fordeles over 11 måneder.*

- 31
- *Arbeide for bygging av 3000 studentboliger.*

32 **VURDERING**

33 NSO har hatt samme budsjettkrav over en lengre periode. Det er flere grunner til at det har vært
34 vurderingen:

- 35
- Kravene er ennå ikke innfridd og det kommer til å ta tid før en får fullstendig gjennomslag.
  - 36 • Det er viktig med forutsigbarhet i våre krav for å få gjennomslag.
  - 37 • Det er redelig å ha et samsvar mellom de generelle prioriteringene i forkant av en
38 stortingsperiode og statsbudsjettkravene da partiene arbeider etter samme program for
39 tilsvarende stortingsperiode.
  - 40 • Det har ikke skjedd store endringer som skulle tilsi at prioriteringene bør endres, enten ved
41 gjennomslag, endret behov eller ved at andre saker har blitt mer presserende.

42 **Antall krav**

43 AU mener at det er viktig å se på det totale kravet både i kostnad, men også i form av antall
44 delkrav. Dersom en har for mange ulike krav, kan disse komme i konflikt med hverandre eller
45 svekkes. Det må være tydelig for beslutningstakerne hva som gir fornøyde studenter og hva som
46 gir misfornøyde. Dersom en har mange krav kan det bli usikkert om det å innfri kun deler av kravet
47 blir oppfattet som positivt i en situasjon hvor en ikke finner økonomisk rom til å innfri alle delene av
48 kravet. Da kan det være mer fristene å prioritere pengene til et formål en vet gir positiv
49 oppmerksomhet. Flere krav kan også gjøre påvirkningsarbeidet mer komplisert fordi vi automatisk
50 blir utfordret på hva som er viktigst. Da blir det vanskeligere for NSO å reagere på et
51 budsjettforslag som er positivt på noen krav men negativt på andre krav.

52 Beslutningstakerne må velge mellom flere gode formål. At vi mener at vårt krav er viktig er ikke
53 alltid argument nok i seg selv. Derfor må vi velge og være tydelige på hva vi krever, når vi er
54 fornøyd og hva som er viktigst. Det er gøy å gi penger til dem som gir ros. Det er lite å hente på å
55 bruke penger på de som ikke gjør det. Når valget står mellom flere viktige saker, kan det å ha
56 tydelige og realistiske krav – med tilhørende forutsigbar reaksjon som resultat av innfrielse – være
57 med å tippe vektskåla.

58 **Stortingsvalg**

59 Neste års statsbudsjett kommer til å legges frem av sittende regjering, men deretter må vi forholde
60 oss til et nyvalgt storting og en ny regjering. Alle partiene kommer da til å ha andre politiske
61 programmer og plattformer enn det de har i inneværende stortingsperiode. På student.no finner
62 dere det som NSO har vedtatt som innspill til disse plattformene, og partienes førsteutkast til
63 programmer.¹

64 Som nevnt tidligere kan det være relevant at de tingene vi ber om at partiene prioriterer i
65 statsbudsjettene, har forankring i det vi anbefaler til partiprogrammene for neste periode.

66 **Innspill fra medlemmer**

67 Under høstkonferansen ga medlemslederne innspill til sentralstyret og arbeidsutvalget om neste
68 års statsbudsjettprioriteringer. Overordnet opplever AU at lederne mener at vi skal fortsette med å
69 prioritere studentøkonomien gjennom styrking av studiestøtten og bygging av studentboliger.

---

¹ <http://student.no/politikk/stortingsvalget-2017/>

70 Samtidig ble det åpnet for å gjøre endringer og andre saker ble også tatt opp. Disse sakene blir
71 trukket frem senere i saksfremlegget.

72 **Studiestøtte**

73 Stortinget har forpliktet seg til en opptrapping til 11 måneder studiestøtte med én uke pr år frem
74 mot 2020. Det er AUs vurdering at dette kravet bør stå også for neste års budsjett, for å være sikre
75 på at denne opptrappingen også er forankret etter stortingsvalget.

76 Det gjenstår fortsatt et stykke igjen før vi er i mål med kravet om at studiestøtten knyttes til G
77 (grunnbeløpet i folketrygden) og økes til 1,5 G. AU mener dette kravet også bør videreføres i 2018.
78 Kravet er kostbart, samtidig som det tar tid å få gjennomslag for store endringer som forplikter
79 økonomisk over flere år.

80 **Studentboliger**

81 Det har vært en stor økning i antall studentboliger det er bevilget tilskudd til de siste årene.
82 Samtidig har det kommersielle leiemarkedet endret seg noen steder. Gjennomgangen med
83 lederne lokalt kan tyde på at behovet ikke er like stort over alt nå som tidligere, men med klare
84 unntak.

85 AU foreslår å opprettholde kravet på 3000 studentboliger som bygges i regi av
86 studentsamskipnadene, men legge til at målet er en dekningsgrad på 20 prosent nasjonalt.

87 **Andre saker**

88 *Bygg*

89 Flere av lederne tok opp bygg under runden i høst. Dette gjelder da behov for rehabilitering av
90 eksisterende bygg hos de med selvforvaltning og plassmangel, og behov for nybygg generelt. Det
91 er et problem at det tar så lang tid før finansieringen er på plass for nye bygg, at planene ikke
92 klarer å holde tritt med økt studenttall. Derfor er nybygg for små allerede før de er bygget eller når
93 de står klare. Her er det midlertidig et pågående arbeid i Kunnskapsdepartementet (KD), så AU
94 vurderer det slik at neste års statsbudsjett ikke er riktig tidspunkt å fremme nye krav om dette.

95 *Studenthelse og psykisk helse for studenter*

96 Det er flere som er opptatt av dette punktet. Det er opprettet en post som i forrige budsjett lå under
97 KD, men som nå er flyttet til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), hvor studentsamskipnadene
98 kan søke om penger til tiltak for studenters psykiske helse. Det som ble løftet av lederne er en
99 nasjonal koordinering av finansieringen av studenthelse, det ble nevnt en modell etter
100 spesialisthelsetjenesten og ønske om en utredning i regi av KD og HOD. Dette er en sak som AU
101 anbefaler å løfte i forbindelse med debatten om handlingsplanen for neste periode, slik at det kan
102 utvikles et eventuelt krav til fremtidige budsjetter. AU mener det da bør være en diskusjon om
103 hvorvidt det er NSO eller studentsamskipnadene som skal være i førersetet for et slikt arbeid. I
104 inneværende år står følgende i handlingsplanen:

- 105 • *Arbeide for et bedre tilbud som angår studentenes psykiske og fysiske helse.*
- 106 • *Være sentrale i utviklingen og etableringen av begrepet studenthelse.*
- 107 • *Arbeide for å heve kompetansen til relevant helsepersonell knyttet til studenters helse*

108 Dette knytter seg også til mandatet til læringsmiljøpolitisk komite (VLPK):

- 109 • *Bistå AU i arbeidet med å definere og etablere studenthelse som begrep.*

- 110 • *Bistå AU i arbeidet med å finne måter å heve kompetansen til relevant helsepersonell*
111 *knyttet til studenters helse.*

112 *Finansiering av institusjonene*

113 Det ble gjort en omlegging av finansieringsmodellen i statsbudsjettet for 2017. Her var det flere
114 institusjoner som reagerte på hvordan dette slo ut. Universitets- og høgskolerådet (UHR) har bedt
115 om at den innføres over lengre tid. I de alternative statsbudsjettene til partiene kan vi se at det
116 ligger inne midler for å dempe utslaget for kommende år. På student.no ligger NSOs svar på
117 høring om forslag til nytt finansieringssystem.²

118 Det er en utfordring at det er så stor uenighet mellom institusjonene. Vi vet at finansiering har
119 betydning for å kunne ha den utdanningskvaliteten vi ønsker oss, men her gjøres også mye av
120 jobben lokalt i fordelingen av midler. Skal vi kreve mer til utdanningskvalitet må vi også kunne
121 påvise at det er manglende finansiering som er problemet og at økt finansiering vil kunne løse
122 dette.

123 Dersom det skulle være aktuelt å løfte finansiering, vil AU anbefale at dette kommer som krav til
124 økt basisfinansiering. Men det må da avklares hva som menes med økt basis – endring av satser i
125 kostnadskategoriene kan være ett alternativ, men økt basis i seg selv uten et konkret forslag er
126 vanskelig å arbeide for, i og med at det er uklart hva det innebærer. Skal vi kreve økt basis må vi
127 også kunne sin noe om hvor mye og hvilken endring vi da krever av finansieringssystemet. Et slikt
128 krav må også samsvare med NSOs øvrige politikk om finansieringssystemet.

129 I innspillet til årets budsjettbehandling har vi skrevet at NSO ikke ønsker at nye indikatorer skal tas
130 fra basis. AU ønsker å avvente til den kommende kvalitetsmeldingen for å se hvilke tiltak som
131 foreslås, og hvordan vi eventuelt kan koble dette til finansieringskrav.

132 **Oppsummering**

133 AU foreslår å videreføre statsbudsjettprioriteringene også for 2018. Dette innebærer at en i
134 handlingsplanen for neste periode gir rom til å arbeide med saker som kan få
135 budsjettkonsekvenser ved senere budsjett. Nest høst har vi også mer informasjon om hva som er
136 det politiske handlingsrommet for de neste fire årene. Da vet vi mer om hva som blir partienes
137 stortingsprogrammer, som vedtas til våren, og nytt storting og ny regjering er på plass.

---

138 **INNSTILLING**

139 Norsk studentorganisasjon (NSO) har følgende krav til statsbudsjettet for 2018:

- 140 • Studiefinansieringen skal økes og knyttes til 1,5 G, og fordeles over 11 måneder.
141 • Det skal gis tilskudd til bygging minst 3000 studentboliger i regi av
142 studentsamskipnadene, med mål om 20 prosent nasjonal dekningsgrad.

143

---

² <http://student.no/content/uploads/2014/05/Svar-p%C3%A5-h%C3%B8ring-kvalitet-mangfold-og-samspill-09.02.2015.pdf>